

JAARVERSLAG TALITA vzw

2
0
1
6

01 Inleiding

03 TALITA in een paar woorden

- 04 Onze opdrachten & onze doelstellingen
- 05 Ons team
- 06 Onze raad van bestuur
& algemene vergadering
- 07 Onze infrastructuur
- 09 Onze middelen
- 10 Onze samenwerkingsverbanden
- 11 Onze activiteiten

14 TALITA in cijfers

- 16 Gegevens over de opgevangen vrouwen
- 27 Gegevens over de opgevangen kinderen

28 TALITA's projecten

- 29 Moeder & kind
- 30 Gespreksgroep
- 33 Bijlage

INLEIDING

Voor u ligt het jaarverslag 2016 waarin we onze werking uitgebreid beschrijven met een overzicht van onze opdrachten en doelstellingen alsook van de raad van bestuur en de leden van de algemene vergadering. We willen vooral het team voorstellen dat die opdrachten en doelstellingen niet enkel meer dan behoorlijk maar met een enorm enthousiasme en inzet voor de doelgroep en de werking aanpakt.

In 2016 hebben we verder gewerkt aan een kwalitatieve opvang en hebben de begeleiding aangepast aan de noden bij mensen met een specifieke en toenemende problematiek. Zo is het werken met vrouwen met een psychische problematiek een blijvend aandachtspunt zowel op vlak van het aanpassen van een aantal aspecten van onze werking als op vlak van het ondersteunen van het team door in duo te werken rondom de bewoner in kwestie.

Nieuw is het aanwerven in oktober van een sociaal werkster/opvoedster voor het ondersteunen van onze doelgroep in de steeds moeilijkere zoektocht naar een betaalbare en correcte woning. In 2017 bekijken wij hoe wij nog beter kunnen inzetten op het huisvestingsluik.

We kijken ook uit naar nieuwe constructieve maatregelen van minister Céline Frémault die niet alleen bevoegd is voor de opvangstructuren voor dak- en thuislozen maar ook voor huisvesting. Op 7 juni 2016 nodigde de gespreksgroep van TALITA Minister Frémault en haar kabinetsmedewerkers uit om samen te zitten op de “thuislozenbank” in onze living en met de vrouwen ervaringen uit te wisselen over de realiteit van en de oplossingen voor de huisvestingscrisis in het Brussels Gewest. Er is al veel gerealiseerd door Minister Frémault zoals de intentie van aankoop van leegstaande gebouwen voor sociaal verhuurkantoren, “artikel 13bis” waarbij sociale woningen prioritair toegekend worden aan slachtoffers echtelijk geweld en een werkgroep ter bestrijding van discriminatie op de woningmarkt, ... Wij hopen op nog meer structurele verwezenlijkingen ten voordele van de meest behoeftige Brusselaars.

Interessant is dat het statistisch overzicht onze indrukken vanuit het terreinwerk bevestigd. Zo had het team de indruk dat meer vrouwen succes boekten op vlak van hun zoektocht naar werk. Dit blijkt inderdaad uit de statistische gegevens omtrent het inkomen voor en na het verblijf. Ook had het team eind 2016 het gevoel dat er een grotere “turnover”

was in de bezetting zowel naar structurele oplossingen als ten gevolge van een voorbereide terugkeer naar partners. Dit uit zich in het verhoogde aantal verblijven van 31 tot 45 dagen waarbij een kort verblijf in TALITA zeker een stap vooruit was.

Aan de andere kant hebben de vele opnames van vrouwen met een psychische problematiek een invloed gehad op twee vlakken. Ten eerste hadden deze vrouwen nood aan een langer verblijf zodat een aangepaste (psychiatrische) begeleiding opgezet kon worden. Het vergde niet alleen veel tijd om deze op te starten door de langzame bewustwording bij de betrokken vrouwen van hun nood aan begeleiding. De lange wachttijden in de psychiatrische hulpverlening vormen ook een belangrijke factor. Ten tweede was het, door het aantal vrouwen opgenomen in het onthaalhuis met een psychiatrische problematiek, niet mogelijk om nog meer vrouwen met een psychiatrische problematiek op te vangen. Het team van TALITA kon niet anders dan deze vrouwen weigeren om de dynamiek van de groep niet in gevaar te brengen. In 2016 waren er daarom dus veel weigeringen en doorverwijzingen zonder opname.

In 2016 stelden de bevoegde GGC-ministers een

eerste versie voor van de nieuwe ordonnantie voor de dak- en thuislozenzorg. Het is een ordonnantie waar de sector al meer dan 5 jaar op wacht. We vinden het dan ook belangrijk er in deze inleiding naar te verwijzen. Hoewel de ministers een structurele aanpak van de Brusselse dak- en thuisloosheid voor ogen hebben, vrezen wij dat de voorgestelde bepalingen eerder leiden tot een bestendiging van dak- en thuisloosheid. Het nieuw op te richten BIS (Bureau Insertion Sociale/ Bureau voor Integratie op Sociaal vlak), met als opdracht het centraliseren van de aanmeldingen en de doorverwijzing naar opvangstructuren en bevoegde OCMW's, heeft weinig zin als de onthaalhuizen overbezet zijn. De toeleiding naar het bevoegde OCMW voor het bekomen van een leefloon of toegang tot andere sociale rechten maakt deel uit van de basisopdracht van elke sociaal werker in het begeleiden van onze bewoners. Voor bevoegdheidsconflicten tussen OCMW's is er een bestaande procedure en bevoegde dienst op federaal niveau. Ook de stijgende subsidie voor het uitbouwen van de noodopvang (64% van de totale subsidies voorzien voor de sector gaan naar de noodopvang (dit terwijl in 2010 slechts 43% van de subsidies werden voorbehouden voor urgentie)) wijst eerder op een visie van het beheersen van de thuislozenproblematiek dan op een langetermijnvisie gericht op structurele oplossingen en preventie.

Er werden in 2016 al veel constructieve voorstellen geformuleerd door de BICO-Federatie i.s.m. met andere actoren. Wij hopen dat er in 2017 nog meer ruimte zal zijn

voor overleg met de sector, over de grenzen van de gemeenschappen, om samen met de politieke verantwoordelijken een ordonnantie te vervaardigen die meer kansen schept voor de dak- en thuislozen op een nieuwe start.

TALITA IN EEN PAAR WOORDEN

- 04 Onze opdrachten & onze doelstellingen
- 05 Ons team
- 06 Onze raad van bestuur & algemene vergadering
- 07 Onze infrastructuur
- 09 Onze middelen
- 10 Onze samenwerkingsverbanden
- 11 Onze activiteiten

ONZE OPDRACHTEN & ONZE DOELSTELLINGEN

VOOR WIE? Meerderjarige vrouwen (zonder leeftijdslimiet), alleenstaand of met kinderen, die tijdelijk, omwille van zeer uiteenlopende omstandigheden geen woonst meer hebben. Wij maken geen onderscheid op basis van religie, afkomst, culturele en sociale achtergrond (wel hebben we aandacht voor de diversiteit in de groep).

WAAROM? De oorzaken van thuisloosheid zijn verschillend (echtelijke, relationele, materiële en andere problemen (zoals conflict met eigenaar, verlies van inkomen...) en versterkt door persoonlijke, relationele en/of sociale belemmeringen. Thuislozen worden meestal geconfronteerd met een verlies van woning alsook met een beperking aan steun van een sociaal netwerk.

WAT? Opvang, huisvesting en begeleiding voor deze vrouwen in moeilijkheden die tijdelijk niet in staat zijn om zelfstandig te wonen. Wij bieden een hulpverlening aan die vrouwen steunt om opnieuw deze zelfstandigheid te bekomen. De begeleiding richt zich op het bevorderen van de integratie van onze bewoners (vrouwen en kinderen) in de maatschappij, onder meer door hen in staat te stellen hun maatschappelijke rechten weer op te nemen en hun netwerk te versterken.

HOE? TALITA biedt 22 plaatsen in een gemeenschappelijke leefvorm (Vlierwijk) alsook 13 à 16 plaatsen in het kader van de gedifferentieerde opvang op twee verschillende adressen (in de Marollen en in Laken).

Het onthaal en het verblijf

Laagdrempelige opvang & Hulpverlening op maat

Aangepast antwoord op een vraag die ontstaat vanuit het verlies van een «thuis»

De begeleiding

Aandacht en respect voor wat de vrouw heeft meegemaakt

Valoriseren van de bestaande capaciteiten en vaardigheden van de vrouw en haar kinderen

Zoektocht en versterken van het sociaal netwerk, mensen en organisaties die de vrouw en de kinderen op langere termijn kunnen ondersteunen

Geïntegreerde en gestructureerde hulpverlening op vlak van verschillende levensdomeinen

Het **pedagogisch project** van TALITA heeft aandacht voor:

- hulpverlening en preventie,
- geïndividualiseerde maatzorg,
- systemische en integrale benadering,
- participatie van de bewoners.

ONS TEAM

DIRECTRICE	Brigitte Houtman	Masters in Afrikanistiek	Directrice sinds januari 2000 (GGC)
ADMINISTRATIE	Aurélië Van Nieuwenborgh	Opvoedster	Administratieve medewerkster sinds september 2013 (Maribel)
SOCIAAL TEAM	Sofie Verbruggen	Gegradueerde in de Gezinswetenschappen	Hulpverlener in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvangproject van februari 2004 tem februari 2016. (GESCO + GGC) Contactpersoon voor Artikel 27
	Marie-Simone Rasoamalala	Opvoedster	Moeder-kind project in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvang project sinds april 2006 (GGC)
	Valérie Vuylsteke	Sociaal verpleegkundige	Medische en sociale opvolging van bewoners in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvang project sinds september 2007 (Maribel + GGC) (Zwangerschapsverlof van 3/2015 tot 14/2/2016 en sindsdien in ziekteverlof).
	Christelle Lwemba Matsanga	Sociaal assistente	Hulpverlener in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvangproject vanaf april 2011 (GESCO + GGC) « Binoom in het kader van schuldenbemiddeling » ter ondersteuning van het sociale team.
	Nancy Delgado	Sociaal assistente	Hulpverlener in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvangproject vanaf september 2012 (GGC) (Zwangerschapsverlof tot 02/04/2016) Gedetacheerd naar dienst begeleid wonen AprèsToe.
	Maaïke Laporte	Sociaal assistente	Hulpverlener in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvangproject vanaf januari 2013 (Maribel + GGC) Contactpersoon voor HOBO
	Kevin Stocquart	Psychologie	Hulpverlener in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvangproject vanaf oktober 2013 (Maribel + GGC) (Vaderschapsverlof -1/5e - van 09/2015 tot 30/06/2016) Contactpersoon Passerelles; « Binoom geestelijke gezondheid » ter ondersteuning van het sociale team.
	Mhamed Bouhlib	Sociaal assistent	Hulpverlener in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvangproject vanaf maart 2015 (Maribel + GGC) Contactpersoon Bruggenbouwer
	Cosette Waeterloos	Opvoedster	Hulpverlener in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvangproject vanaf april 2015 (Maribel + GGC). In ziekteverlof sinds 04/01/2016.
	Léa Le Maout	Opvoedster	Hulpverlener in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvangproject vanaf oktober 2015 (Maribel + GESCO + GGC) Contactpersoon voor Artikel 27
	Mara de Belder	Psychologie	Hulpverlener in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvangproject van april 2016 tot oktober 2016 (GGC)
	Ines Leduc	Opvoedster	Hulpverlener in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvangproject vanaf oktober 2016 (GGC+Maribel) « Binoom zoektocht naar woningen » ter ondersteuning van het sociale team.
LOGISTIEK	Dominique Libert	Lager secundair onderwijs	Logistieke medewerkster sinds augustus 2001. Opvolging van steun in onderhoud en inrichting van het gebouw. Vanaf mei 2011 halftijds tijdscrediet (GESCO)
	Larbi Khouchi	Lager secundair onderwijs	Klusjesman sinds januari 2007 (vervanging van tijdscrediet logistieke medewerkster en klusjesman) (GESCO + Maribel)
	Floaria Tsvik	Lager onderwijs	Onderhoud sinds januari 2012 (Maribel) Hulp aan bewoners bij het leren schoonmaken.
	Danciu Caldarar	Lager onderwijs	Klusjesman van oktober tot december 2016 (Maribel)
STAGIAIRE	Jessica Diatezua Mandulu	3de jaar Opvoedster	Stage van 18/02/2016 tot 29/04/2016

ONZE RAAD VAN BESTUUR & ALGEMENE VERGADERING

Raad van bestuur	
VOORZITTER	Nicole Mondelaers
BESTUURDER	Ria Willem
BESTUURDER	Jo Geysen
BESTUURDER	Lieve Franssen
BESTUURDER	Mafarda Ngako

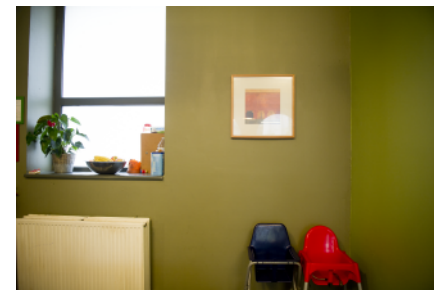
Algemene vergadering
Nicole Mondelaers
Ria Willem
Jo Geysen
Hilde Debacker
Mafarda Ngako
Lieve Franssen

In 2016 is de Algemene Vergadering bijeengekomen op 12/04/2016.

De Raad van Bestuur is bijeengekomen op 12/04/2016 en 03/10/2016.

ONZE INFRASTRUCTUUR

- **Gemeenschappelijke ruimtes:** een woonkamer en een eetplaats met een open geïnstalleerde keuken, alsook een televisiehoek, een telefooncabine waar de vrouwen rechtstreeks telefonisch bereikbaar zijn. In de gang zijn er individuele kasten ter beschikking van elke vrouw.
- **Speelruimte:** er is een grote speelzaal voor kinderen van alle leeftijden.
- **Slaapkamers:** uit respect voor ieders intimiteit, is het gebouw zodanig ingedeeld dat iedereen een eigen kamer heeft. Een alleenstaande vrouw heeft haar eigen kamer en de gezinnen kunnen één grote kamer of twee aansluitende kamers gebruiken. Er zijn 11 kamers ter beschikking. Elke kamer beschikt over minimaal een bed per persoon, een kast en een bureau met stoel. De bedden hebben een lade onderaan voor een eventueel extra matras voor de opvang van kinderen tijdens het weekend (in het kader van bezoekrecht).

- **Sanitair:** elke verdieping heeft één toilet. De verdiepingen waar de slaapkamers zich bevinden (2de en 3de verdieping) hebben twee bad- of douchekamers.
- **De bezoekersruimte** bevindt zich net naast de voordeur en is voorzien voor het bezoek van de naaste familie van de vrouw en haar kinderen of, indien vooraf verwittigd, van andere personen waar de vrouw een duurzame relatie mee heeft.

- Op de 1ste verdieping bevinden zich de **bureaus** van de sociale dienst, een gesprekskamer en het bureau van de directrice.
- **Wasruimte:** op de 3de verdieping is er een kleine wasplaats en eveneens de mogelijkheid om te strijken. Om hun was te doen krijgen de vrouwen munten voor de wassalon.
- **Computers:** in de living en op de eerste verdieping zijn er computers (met internetaansluiting) ter beschikking van de vrouwen. Vrouwen zoeken er zelf woningen via de verschillende websites, vrouwen leren aan elkaar hoe omgaan met de computer, kinderen zoeken er informatie voor school of eigen interesse op. Er werd een controle geïnstalleerd voor een aantal sites «kinderen niet toegelaten». De vrouwen kunnen zich ook altijd via Wi-Fi connecteren.
- **Bibliotheek:** op de 2de verdieping zijn er bibliotheekkasten waaruit boeken kunnen geleend worden.

In het kader van de **gedifferentieerde opvang** beschikt TALITA over een gebouw met drie appartementen dat het sociaal verhuurkantoor de Nieuwe 150 ons ter beschikking stelt. Dit gebouw biedt een woonst aan twee alleenstaande vrouwen of met een baby en aan één vrouw met één of twee kinderen. Wij huren eveneens een gebouw in Laken dat eigendom is van het OCMW van Brussel en dat onderverdeeld is in drie entiteiten: voor één alleenstaande vrouw met maximum 6 kinderen, voor een vrouw met één kind en een studio voor een alleenstaande vrouw.

Subsidies

De werkingskosten en het loon van 6 voltijdse equivalente (VTE) personeelsleden van vzw TALITA worden gesubsidieerd door de **Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie**. Deze subsidies dekken het loon van 5 VTE sociale werkers en de VTE directrice.

Sinds augustus 2001 krijgen wij de steun van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest via **Actiris** wat ons de mogelijkheid gaf om 2 voltijdse Gesco's (gesubsidieerde contractuelen) aan te werven. De eerste VTE werd aangeworven voor de logistieke ondersteuning van TALITA. De tweede VTE is voor het project «gedifferentieerde opvang» dat niet gesubsidieerd is.

Dankzij het **Sociale Maribelfonds** is er een voltijdse werknemer aangeworven om de vertegenwoordiging van TALITA en 17 bicommunautaire organisaties te vertegenwoordigen bij de politieke instanties en op het niveau van verschillende overlegcomités.

Sinds 2007 heeft TALITA een halftijdse sociaal verpleegkundige dankzij het Sociale Maribelfonds.

Wij genieten van een bijkomende Maribel-tewerkstellingssubsidiëring voor een groepswerker (halftijds) en een klusjesman (11,5 uren per week). Ook heeft het Sociale Maribelfonds een bijkomende sociaal werker toegekend (9u30) die we in de versterking van het team in de dagdagelijkse ondersteuning en in de kinderwerking hebben ingezet.

Sinds september 2013, heeft TALITA een administratief medewerkster kunnen aanwerven na een nieuwe oproep van het Sociale Maribelfonds.

ONZE MIDDELEN

Giften

Sinds 2004 hebben we een erkenning zodat we aan schenkers van minstens 40€ een fiscaal attest kunnen uitreiken.

Wij danken in 2016:

- De vzw « Centre Féminin de Rencontres et Echanges », voor hun fondsentransfer in het kader van het opheffen van de vzw in 2015. In 2017 zullen we verder bekijken hoe we deze gift structureel kunne investeren ten behoeve van onze doelgroep.
- De service-club Soroptimist-Doyen Brussel, voor hun donatie van 2015 die in 2016 zorgde voor financiële steun voor het installeren van families in hun woningen;
- De service-club Zonta Zavel, voor hun donatie in in het kader van het Sinterklaasfeest.
- Céline Everaert voor haar giftenwervingsactie « T-shirt: Architect of Society » in het kader van Music for Life – De Warmste Week, alsook alle andere personen die hun steun hebben gegeven gedurende dit evenement Studio Brussel.

Bedankt aan de families Houtman-Heslinga en Vancutsem-Ramirez voor hun welgekomen giften, alsook aan de vrienden en burens van TALITA die regelmatig materiaal (meubels, linnen, keuken materiaal) verzamelen ten voordele van bewoners en hun kinderen.

Ook danken wij Abdel Ahadouch voor zijn ondersteuning op vlak van onze informatica.

ONZE SAMENWERKINGSVERBANDEN

Een medewerker van het dagcentrum Hobo komt regelmatig op bezoek om onze bewoners te ontmoeten en organiseert een permanentie omtrent werk, vorming en dag bezigheid.

De Schutting (dienst voor begeleiding aan huis) is maandelijks aanwezig op onze teamvergadering om mogelijke doorverwijzingen te bespreken. Deze manier van werken maakt het mogelijk om begeleidingen voor te bereiden zodat, tegen dat de bewoner verhuist, de vertrouwensrelatie al gevormd is met de nieuwe begeleidingsdienst. Ook blijven we op deze manier op de hoogte van de ontwikkelingen in dynamiek tussen diensten en met het doelpubliek.

Overleg en lidmaatschap

- La Strada (Steunpunt Sector Thuislozenzorg) werkgroepen:
 - registratiegegevens (Bruereg)
 - Passerelle/Bruggenbouwer: deelname aan experimentele werkgroep en stuurgroep om samenwerking tussen gehandicapte sector en thuislozen sector te bevorderen.
 - Deelname aan telling van daklozen door 5 sociaal werkers van TALITA
- BICO-federatie.
- Regio-Overleg Thuislozenzorg Brussel (ROTB).
- Brusselse Welzijns- en Gezondheidsraad (BWR).
- Brusselse Bond voor het Recht op Wonen (BBRoW).

Samenwerkingsovereenkomst:

Met volgende diensten hebben wij een samenwerkingsovereenkomst:

- Hobo: samenwerkingsovereenkomst in het kader van de diensten en activiteiten van het dagcentrum voor thuislozen.

- Nieuwe 150: samenwerkingsovereenkomst in het kader van integratie via huisvesting.

- IRIS: ledenovereenkomst in het kader van integratie via huisvesting.

- Artikel 27 (organisatie die de participatie aan culturele evenementen in Brussel bevordert): overeenkomst om Artikel 27 bonnen te kunnen verdelen aan ons publiek.

- Kodiel: lidmaatschap in het kader van deelname van de bewoners aan activiteiten van deze zorgboerderij voor thuislozen in Merchtem.

- Accompanier: samenwerking waarbij wij een aanvraag kunnen doen op één van hun vrijwilligers die mensen in moeilijkheden kunnen begeleiden naar diverse soorten diensten.

- Tolkendiensten BABEL, Brussel Onthaal en CIRE.

- DANA biedt de bewoners (volwassenen en kinderen) om de 2 weken een massagesessie.

- De sociale kruidenier «Les Capucines» biedt de mogelijkheid om goedkope producten (etenswaren en kleren) aan te kopen (op vraag van het sociale team, voor ex-bewoners in de gedifferentieerde opvang of in na-begeleiding).

Wij werken ook regelmatig samen met tal van organisaties in het kader van de volgende domeinen:

- huisvesting, • tewerkstelling en vorming, • psychosociale, administratieve, financiële en medische begeleiding, • kinderen, • dagbezigheid en ontspanning, • verenigingen waar armen het woord nemen.

ONZE ACTIVITEITEN

Vormingen, werkgroepen & diverse evenementen

Langdurige vormingen

Januari tot mei en oktober tot december 2016, «Intervisies SMES-B», maandelijks door twee sociaal werkers

Januari tot december 2016, Intervisies « Bruggebouwer » en « Passerelle » door twee sociaal werkers

Januari tot december 2016, « Specialisatie in systemisch denken », Institut provincial de formation sociale door een sociaal werker

Mei tot november 2016, maandelijkse supervisies tijdens teamvergadering door Dr. Kinoo, kinderpsychiater in UCL Saint-Luc

Van september tot december 2016, « Sensibilisatie module: opvang en begeleiding van alcohol en druggebruikers », Réseau d'Aide aux Toxicomanes (RAT)

Van oktober tot december 2016, « Vormingscyclus - Vreemdelingenrecht », Association Des Droits des Etrangers (ADDE)

Van november tot december 2016, « Communicatiemethode volgens Thomas Gordon », Adeline Liebman door 3 sociaal werkers

Kortdurige vormingen, colloquia, seminars, uitwisselingen

07/01/2016 « Uitwisseling omtrent de functie van preventie-adviseur », Association Bruxelloise pour le Bien-Être au Travail (ABBET)

18/01/2016 Werkgroep Huurwaarborgfonds, Brusselse Bond Recht op Wonen (BBRoW)

24/03/2016 « Ama'tinée: Evoluties in de toegang tot huisvesting voor thuislozen », Fédération des maisons d'accueil et des services d'aide aux sans-abri (AMA)

24/03+04/04/2016 Santé Mentale Exclusion Sociale (SMES) op teamvergadering

12/04/2016 « Studiemiddag: dak- en thuisloze vrouwen op straat, in de noodopvangcentra en in de Brusselse onthaalhuizen », La Strada

25/04/2016 « In netwerk werken », Steunpunt voor Brusselse Diensten voor Schuld bemiddeling

29/4/2016 "Toegang tot huisvesting" (werkgroep La Strada)

29/04/2016 "Stress beheren in de medische-psycho-sociale sector", Fe. Bi

16/06/2016 Santé Mentale Exclusion Sociale (SMES) op teamvergadering

23/06/2016 Teamdag

08/08/2016 Uitwisseling met vzw DANA (organisator van massagesessies in TALITA)

11/08/2016 Santé Mentale Exclusion Sociale (SMES) op teamvergadering

13/09/2016 "Inleiding in de thuislozensector", Bico-Federatie

14/09/2016 Seminarie omtrent Artikel 13 bis (waarbij sociale woningen prioritair toegekend worden aan slachtoffers echtelijk geweld), Fédération des maisons d'accueil et des services d'aide aux sans-abri (AMA)

15/09/2016 Uitwisseling met de Nieuwe 150 (sociaal verhuurkantoor en dienst voor begeleiding aan huis) op teamvergadering

18/09/2016 Deelname van TALITA aan debat omtrent huiselijk geweld (Manifesta in Bredene)

11/10/2016 Studiedag "(N)ergens kind aan huis: Dak-en thuisloosheid vanuit kinderperspectief", Kinderrechtencommissariaat

17/10/2016 Actiedag in het kader van « Internationale dag voor de bestrijding van armoede », Brussels Platform Armoede

18/10/2016 Intersectorale uitwisseling « Effecten van samenwerking: wat is (on)zichtbaar veranderd? », Bruggebouwer, Brusselse Welzijns- en gezondheidsRaad

27/10/2016	"Geestelijke gezondheid, psychiatrie en armoede", door Santé Mentale Exclusion Sociale (SMES) voor de BICO-Federatie
07/11/2016	Electriciteitsrisiko op de werkplek (Mensura)
28/11/2016	"Toegang tot huisvesting voor migranten", Brusselse Bond Recht op Wonen (BBRoW)
22/11/2016	Studiedag "Begeleiding van slachtoffers van echtelijk geweld: van bescherming tot herstel", Fédération des maisons d'accueil et des services d'aide aux sans-abri (AMA)
16-19/07/2016	"Communicatie stage", L'atelier transactionnel
20-21-28/10/2016	« Systemische gesprekstechnieken », Ecole des Parents et Educateurs (EPE)
25/11/2016	Studiedag « Over alcohol, geen klein bier! », Expertisecentrum alcohol, medicatie en drugsverslaving (VAD)
09/12/2016	« Toegankelijke huurprijzen in Brussel: pistes, successen, meningen en voorbeelden », Brusselse Bond Recht op Wonen (BBRoW)
15/12/2016	« 40 jaar van het OCMW »

Op bezoek in anderen diensten

04/02/2016	Bezoek De Schutting (dienst voor begeleiding aan huis)
17/03/2016	Bezoek Capucines (sociale kruidenier)
28/04/2016	Receptie voor pensioen Willy Troch (Pag-Asa)
02/06/2016	Open Deur van les Amis d'Accompagner
17/06/2016	Bezoek en uitwisseling bij halte garderie Etoile du Nord
14-18/11/2016	Bezoeken in het kader van de Week van de Thuislozenzorg aan thuislozenwerkingen (Jamais sans toit, @Home, De Schutting, Maison Rue Verte, Huis van Vrede/Puerto, Hoeksteen, Source, Housing First, 't Eilandje, Accueil Montfort, DoucheFlux, Haard en Vrede, AprèsToe, Centrum Begeleid Wonen van het Leger des Heils, Open Deur, Home Dupré, Straatverplegers, Pag-asa, Les Trois Pommiers, Transit, SamuSocial).

Bezoeken aan TALITA/Presentatie van TALITA

11/01/2016	Voorstelling van TALITA tijdens bezoek van stagiaires van De Schutting
15/01/2016	Voorstelling van TALITA tijdens bezoek van stagiaire van Albatros (in het kader van een thesis over geestelijke gezondheidszorg voor thuislozen)
30/01/2016	Stand van TALITA in het kader van het evenement « Het Voor uit Zicht » georganiseerd door de nieuwsredactie van de VRT (Gent)
07/06/2016	Ontmoeting tussen de bewoners en Minister Frémault in TALITA
04/10/2016	Voorstelling van TALITA tijdens bezoek van eerstejaarsstudenten orthopedagogie, Odissee
14/11/2016	Voorstelling van TALITA in het kader van de Week van de Thuislozenzorg aan thuislozenwerkingen
13/12/2016	Voorstelling van TALITA tijdens bezoek van stagiaire Justitieel welzijnswerk CAW-Brussel

Animaties en uitstappen met bewoners en hun kinderen

De meeste activiteiten waaraan onze bewoners individueel deelnemen zijn toegankelijk dankzij de tickets van Artikel 27 en cultuurwaardebonnen van de VGC (Paspardoe) of worden georganiseerd door het dagcentrum Hobo. Het vergt een geïndividualiseerde, intensieve en positiverende aanpak om onze doelgroep te laten deelnemen aan deze activiteiten.

De volgende groepsactiviteiten worden georganiseerd om de groepsdynamiek onder bewoners te bevorderen, om bewoners en sociaal werkers samen te brengen rond thema's en activiteiten buitenshuis, om de eerste stap te vergemakkelijken door naar iets nieuws in groep te gaan en op deze manier individuele deelname aan te moedigen:

01/01/2016	Restaurant met Nieuwjaar
05/01/2016	Gespreksgroep: Zelfverdediging, vzw Garance
10/02/2016	Gespreksgroep: "Ik ben geen robot! Ik en mijn emoties"
23/02/2016	Bezoek aan Parlement met Tineke van Samenlevingsopbouw
20/02/2016	Boeken kermis van Brussel
22/02/2016	Toneelvoorstelling door Forsiti'A (Hobo) « C'est pas parce que tu t'arrêtes de pédaler que ton vélo va s'arrêter »
24/02/2016	Technopolis (met de steun van Steunpunt Vakantieparticipatie)
05/03/2016	Uitstap naar de boerderij, Kodiel
08/03/2016	Workshop huisvesting: « Verschillende huisvestingstypes »
23/03/2016	Toneelvoorstelling van la Compagnie des Nouveaux Disparus
12/04/2016	Gespreksgroep: "Hoe reageren t.a.v. een urgentie?"
24/04/2016	Wandeling in het Zoniënwoud
28/4/2016	Vernissage tentoonstelling creatief atelier van HOB0 (Kaaitheater)
04-05/2016	Leren fietsen (6 maandag ochtenden), Caria asbl
17/05/2016	Gespreksgroep: Budgetbeheer
21/05/2016	Hobodag
02/06/2016	Salon Habitools
04/06/2016	Uitstap naar de boerderij, Kodiel
07/06/2016	Gespreksgroep: bezoek en uitwisseling met Minister Frémault, Minister voor Huisvesting van het Brussels Gewest
01/07/2016	Uitstap naar de boerderij, Kodiel
19/07/2016	Gespreksgroep: "Mijn vertrek uit TALITA: beeld je dat in!" (in samenwerking met vzw AprèsToe – dienst begeleid wonen)
27/08/2016	Jaarlijkse uitstap met (ex-)bewoners naar het Provinciaal Domein van Huizingen
10/09/2016	Toneelvoorstelling "Le Pont" in de Rijke Klaren
21/09/2016	Gespreksgroep: Gezonde voeding
01/10/2016	Uitstap naar de boerderij, Kodiel
18/10/2016	Gespreksgroep: "Goed zorg dragen voor onze geestelijke gezondheid" (in samenwerking met vzw AprèsToe – dienst begeleid wonen)
31/10/2016	Halloween
15/11/2016	Toneelvoorstelling in de Rijke Klaren
06/12/2016	Sinterklaasfeest door Hobo
06/12/2016	Workshop huisvesting: « Een realistische woning: staat van de woning. Rechten en plichten van huurder en verhuurder »
10/12/2016	Uitstap naar de boerderij, Kodiel
15/12/2016	Film « Partij Iedereen Onderdak »
24/12/2016	Kerstdiner
25/12/2016	Stardust, overdekte speelplein met Hobo
31/12/2016	Nieuwjaarsfeest met buffet en dans, met Hobo

TALITA IN CIJFERS

- 15 Algemeen overzicht
- 16 Gegevens over de opgevangen vrouwen
- 27 Gegevens over de opgevangen kinderen

Algemeen overzicht

In 2016 heeft TALITA 97 personen opgevangen en begeleid: 50 volwassen vrouwen (2 van de volwassenen zijn meerderjarig kinderen die hun moeder begeleiden, maar geteld worden als volwassenen) en 47 kinderen.

Bij de opgevangen vrouwen waren er 30 moeders van minderjarige kinderen. Onder hen, 3 moeders die alleen zijn opgevangen (dus zonder hun kinderen) en 27 die met hun 46 minderjarig en 1 meerderjarig kinderen werden opgevangen. Twee vrouwen was zwanger tijdens hun verblijf in TALITA.

6 anderen vrouwen hebben meerderjarige kinderen.

De andere 14 vrouwen hebben geen kinderen.

Het aantal nachten (dit is het totaal aantal nachten van alle bewoners van TALITA gedurende het jaar) komt op 6.191 voor de vrouwen en 6.260 voor de kinderen. Dit komt op een totaal van 12.451 nachten: 3.904 voor de vrouwen en 3.389 voor de kinderen in de gemeenschappelijke opvang (capaciteit van 22 bedden) en 2.287 voor vrouwen en 2.871 voor kinderen in de gedifferentieerde opvang (maximale capaciteit van 16 bedden).

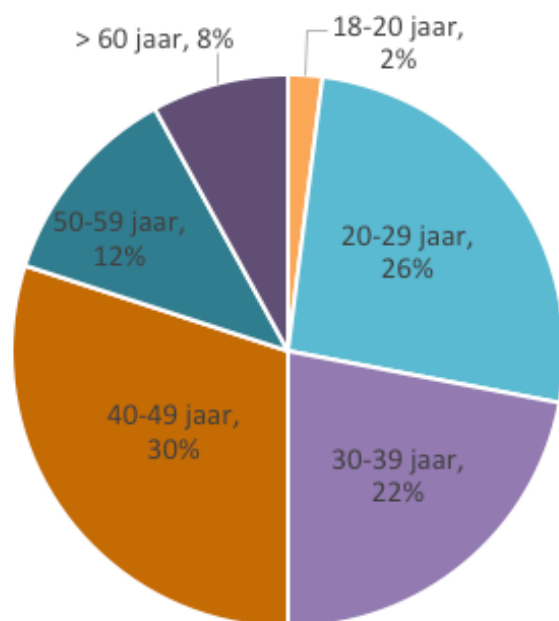
De gemiddelde verblijfsduur per volwassene bedraagt 31,6 weken (minder dan 6 maanden) voor de gemeenschappelijke opvang en 60,7 weken voor de gedifferentieerde opvang. In 2002 was de gemiddelde verblijfsduur nog 6 weken.

De bezettingsgraad is 89,76% voor een totaal van 38 bedden (90,82% voor de gemeenschappelijke opvang en 88,32% voor de gedifferentieerde opvang).

GEGEVENS OVER DE OPGEVANGEN VROUWEN

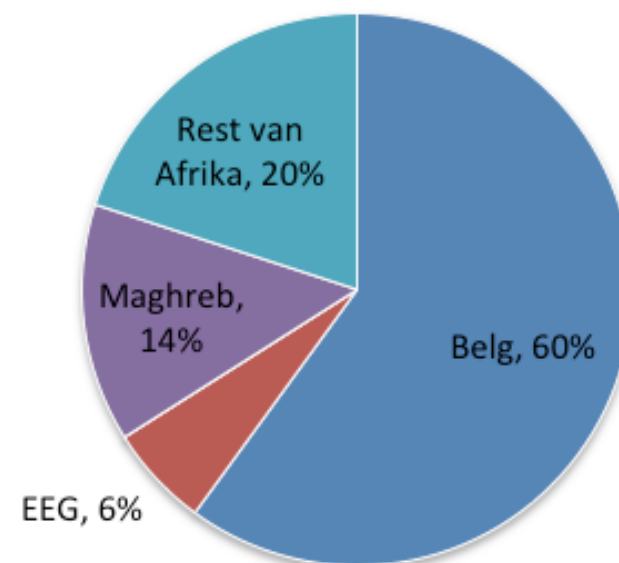
Leeftijd

In 2016 waren meer dan drie vierde van de opgevangen vrouwen tussen de 20 en de 49 jaar oud.

Enkel 2% van de opgevangen vrouwen was tussen de 18 en 20 jaar oud en 8% was 60 jaar oud of ouder.

Nationaliteit

60% van de opgevangen vrouwen in 2016 hebben de Belgische nationaliteit.

In 2016 bestond de groep van vrouwen van de Europese Unie (EEG) uit Spaanse (1), Bulgaarse (1), en Italiaanse (1) vrouwen.

De vrouwen uit de Maghreb-landen hadden de Marokkaanse nationaliteit (7). De nationaliteiten van de «Rest van Afrika» waren heel verschillend: Congolees (3), Senegalees (1), Guinees (1), Malinees (1), Camerounes (1), Nigeriaans (1), Beninees (1) en Rwandeas (1).

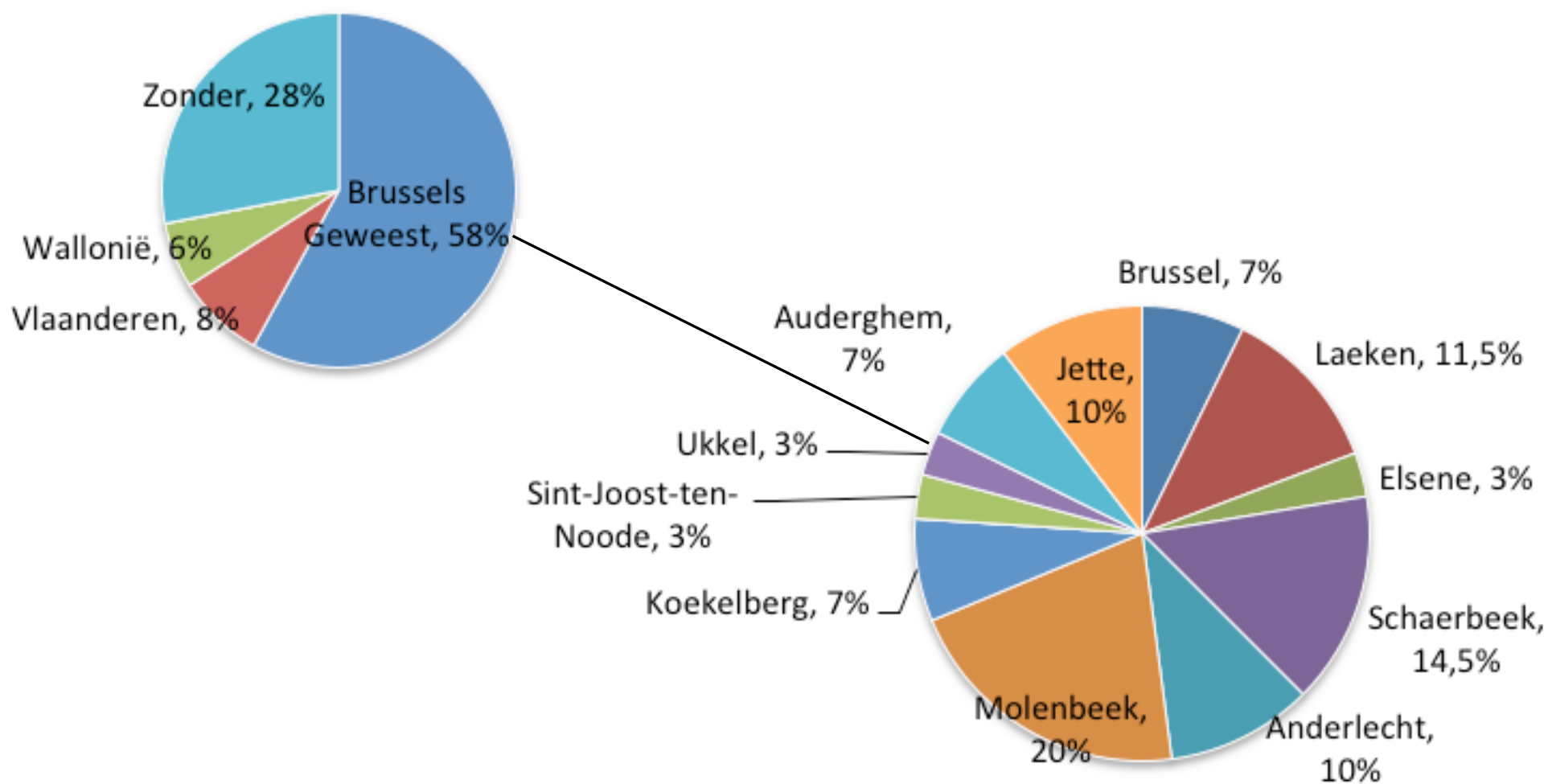
64,2% van de vrouwen met een niet-Belgische nationaliteit hebben kinderen met de Belgische nationaliteit. 7 van deze vrouwen hebben een verblijfsvergunning verkregen op basis van familiale hereniging (F-kaart) en drie waren geconfronteerd met huiselijk geweld.

Domicilie

Meer dan de helft van de opgevangen vrouwen (58%) had een domiciliëadres in het Brussels Gewest.

De groep « zonder » domicilië (28%) betreft 14 vrouwen die ambtelijk geschrapt waren op het moment van de opname.

In totaal hebben 14 bewoners van een referentieadres gebruik gemaakt. TALITA heeft voor 7 vrouwen de aanvraag mee opgestart bij opname. 7 andere vrouwen genoten al van een referentieadres in het Brussels Gewest (Schaerbeek, Arlon, Anderlecht, Brussel, Ukkel en Sint-Gillis).

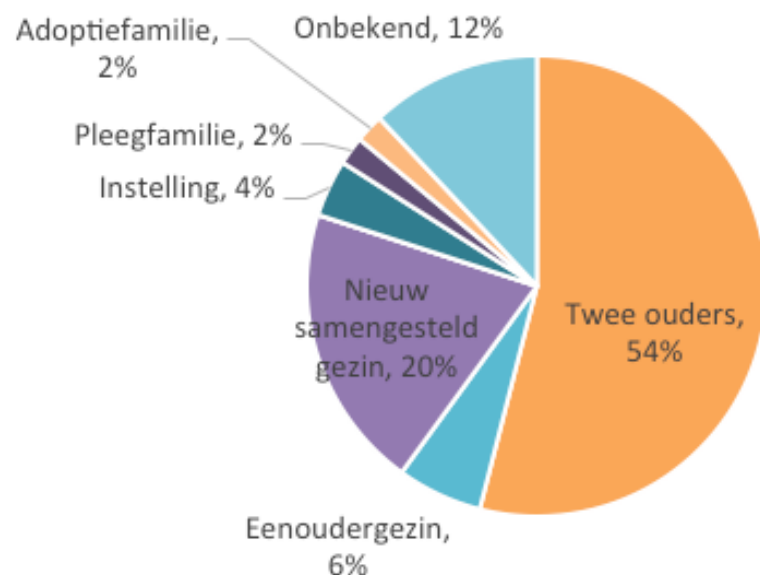
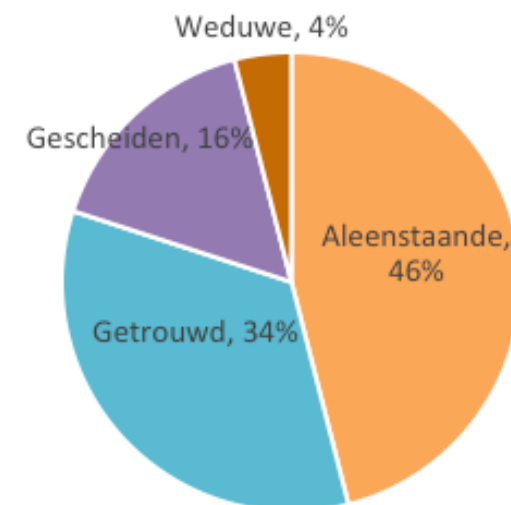
Burgerlijke staat

Deze statistieken houden rekening met de officiële burgerlijke staat bij aankomst en niet met feitelijke situatie. Een vrouw kan bijvoorbeeld getrouwd zijn, maar in feite gescheiden leven, of vrijgezel zijn, maar in feite een relatie hebben (gehad).

16 van de 17 getrouwde vrouwen werden geconfronteerd met huiselijke problemen (waarvan 11 met huiselijk geweld). 1 leefde al feitelijk gescheiden.

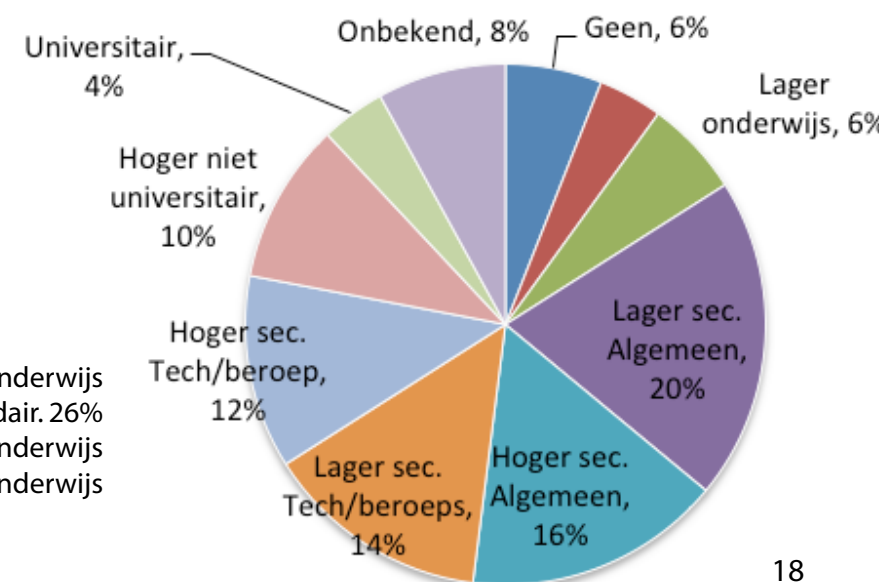
Van de 22 alleenstaande vrouwen waren er 11 vergezeld van kinderen.

Twee van de zes gescheiden vrouwen werden met hun kinderen opgevangen in TALITA.

Jeugd

Meer dan de helft van de opgevangen vrouwen bracht hun jeugd door in een gezin waarin beide (biologische) ouders aanwezig waren.

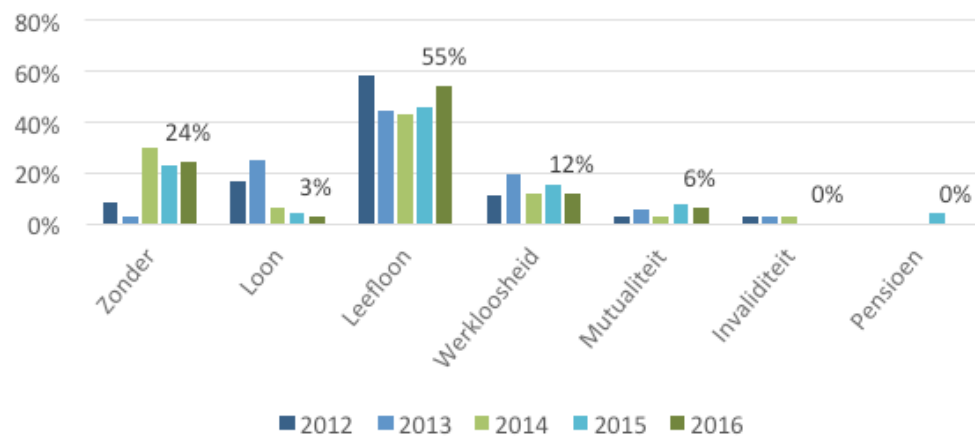
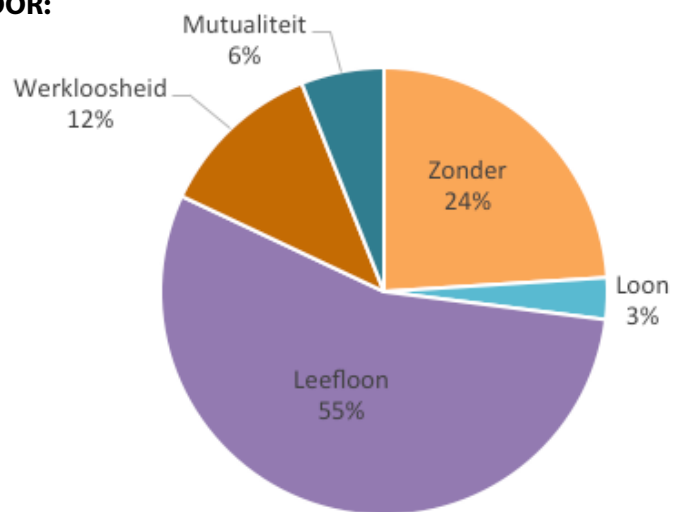

Scholingsgraad (hoogst behaald diploma)

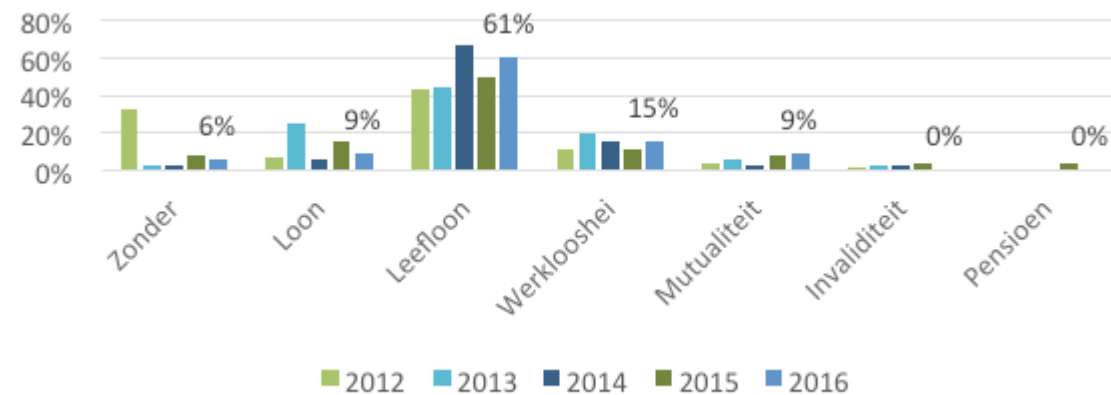
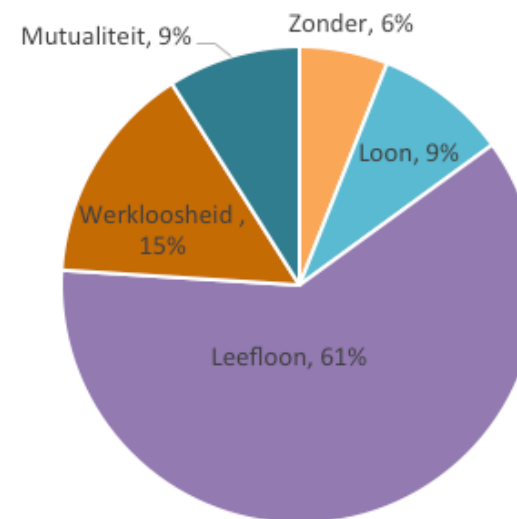
6% van de opgevangen vrouwen in 2016 heeft geen onderwijs gevolgd. 6% heeft enkel basisonderwijs genoten. 36% heeft het algemeen onderwijs gevolgd waarvan 16% tot het einde van het secundair. 26% heeft beroeps- of technisch onderwijs gevolgd (14% lager, 12% secundair). 14% heeft hoger onderwijs gevolgd (10% niet-universitair, 4% universitair). Twee vrouwen (4%) hebben buitengewoon onderwijs gevolgd. Van 8% van de vrouwen kennen we het onderwijsniveau niet.

Inkomen voor en na TALITA

VOOR:

NA:

Iets minder dan één vierde van de vrouwen (24%) had geen enkel inkomen op het moment dat ze in TALITA toekwamen. Ze waren afhankelijk van hun echtgenoot (2) of ten laste van hun ouders (1). Sommigen (5) hadden hun recht op een inkomen (loon of werkloosheidssteun) «kwijtgespeeld» na een periode van links en rechts een onderkomen te hebben moeten zoeken ten gevolge van het verlies van hun woning.

Van deze 8 vrouwen, kregen 4 een leefloon via het OCMW toegewezen tijdens hun verblijf in TALITA. Een van hen heeft haar recht op werkloosheid terug kunnen laten gelden en een andere vrouw heeft werk gevonden. De begeleiding binnen het onthaalhuis speelt een cruciale rol bij de toegang tot sociale rechten zoals het verwerven van een leefloon of werkloosheidsuitkering. Twee vrouwen hadden nog altijd geen inkomsten op het einde van hun opvang bij TALITA.

Van diegene die leefden van een leefloon toen ze bij TALITA aankwamen (18), zijn er een aantal die deze uitkering hebben behouden (16), of een invalide uitkering kregen (1), of een job hebben gevonden (1).

De vrouwen worden vaak geholpen door het dagcentrum Hobo in hun zoektocht naar werk. Dit jaar hebben ze vooral werk gevonden in de schoonmaakindustrie, of als kleuter- of lagere school toezichthouder.

Het inkomen van ons publiek volstaat amper om te overleven. Uiteraard geeft het contact met sociale diensten mogelijkheden ten aanzien van bijkomende ondersteuning (medische kaart, sociale steun of beurzen voor schoolkosten, inschrijvingsgeld voor activiteiten voor kinderen, enz.). Artikel 27 (cultuurparticipatie project voor kansarmen) is vaak niet gekend. Gezien de huur meestal te hoog is en het inkomen voor de basisbehoeften zeer beperkt, is er dikwijls sprake van budgetbeheer op basis van «uitgestelde kosten» (facturen worden tot de volgende maand uitgesteld of afbetalingsplannen worden onderhandeld) of er worden schulden gemaakt.

Voor de betaling van de opvangkosten is het OCMW in 78% van de gevallen (36) tussengekomen met een ten laste neming. 22% van de opgevangen vrouwen (14) stonden zelf in voor de betaling van hun opvangkosten.

Opvangproblematiek

Het is niet altijd evident om de hoofdproblematiek te onderscheiden gezien de opgevangen vrouwen zich vaak in zeer complexe situaties bevinden.

Bijvoorbeeld, een vrouw met een mentale beperking bevindt zich in het opvangtehuis, met als hoofdproblematiek familiale conflicten. Uit een statistisch oogpunt zal deze vrouw geteld worden in de categorie «familiaal conflict», terwijl het later in haar verblijf duidelijk zal worden dat de mentale beperking van deze dame de bron was van de problemen binnen haar gezin, radeloos en slecht uitgerust om met deze handicap in het dagelijks leven om te gaan.

Het is bovendien interessant om de hoofdproblematiek zoals door de vrouwen gesteld bij aanmelding te vergelijken met de hoofdproblematiek zoals omschreven door de sociale werkers van TALITA aan het einde van het verblijf van de vrouw. Wij hebben dit jaar bovendien in de statistieken rekening gehouden met de problematiek zoals de vrouw deze zelf omschreef bij aanmelding. Dit kan sommige verschillen in cijfers met vorige jaren verklaren.

De materiële problemen gaan in de meeste gevallen (40%) over het verliezen van een woning. Deze vrouwen zijn moeders met kinderen en alleenstaande vrouwen die er niet meer in slaagden hun huur te betalen, of sociaal geïsoleerde en emotioneel instabiele personen die niet op tijd de juiste hulp vonden. **Voor 11 van de 20 vrouwen heeft het team van TALITA tegen het einde van hun verblijf, of een psychiatrische stoornis (psychische stoornis of verslavingsproblematiek), of een persoonlijke problematiek (tijdelijke toestand van zwakte of chaotisch levensparcours) geïdentificeerd.**

Bij 28% van de vrouwen met echtelijke problemen ging dit gepaard met fysiek geweld. Gezien de link tussen huiselijk geweld en het verkrijgen van een verblijfsvergunning, werden 8 van hen met een precair verblijfsrecht, zoals een verblijfsvergunning A (tijdelijk verblijfsvergunning) of F (gezinshereniging), geconfronteerd met de onzekerheid of ze hun verblijfsvergunning zouden kunnen behouden. 5 van deze vrouwen hebben geen Belgische nationaliteit, maar zijn moeders van kinderen met de Belgische nationaliteit en hebben een verblijfsvergunning op basis van gezinshereniging (kaart F).

De categorie familiale conflicten (10%) gaat over conflicten met een broer of met ouders/schoonouders waarmee men onder hetzelfde dak woonde.

De persoonlijke problemen (2%) betreffen vrouwen die geconfronteerd werden met een tijdelijke en uitzonderlijke crisis in een «klassieke» levensloop ten gevolge van een specifieke gebeurtenis (overlijden van een naaste, verblijf in het ziekenhuis, verlies van werk, ...) of die een chaotische levensloop kennen, een kwetsbaarheid gelinkt aan een labiele psychische toestand zonder psychiatrische opvolging of diagnose. Zelfs als slechts 2% van de opgevangen vrouwen bij hun opname een psychische kwetsbaarheid benoemden, **zal het team van TALITA tegen het einde van het verblijf daarentegen 30% van de vrouwen onder dergelijke persoonlijke problematiek onderverdelen.**

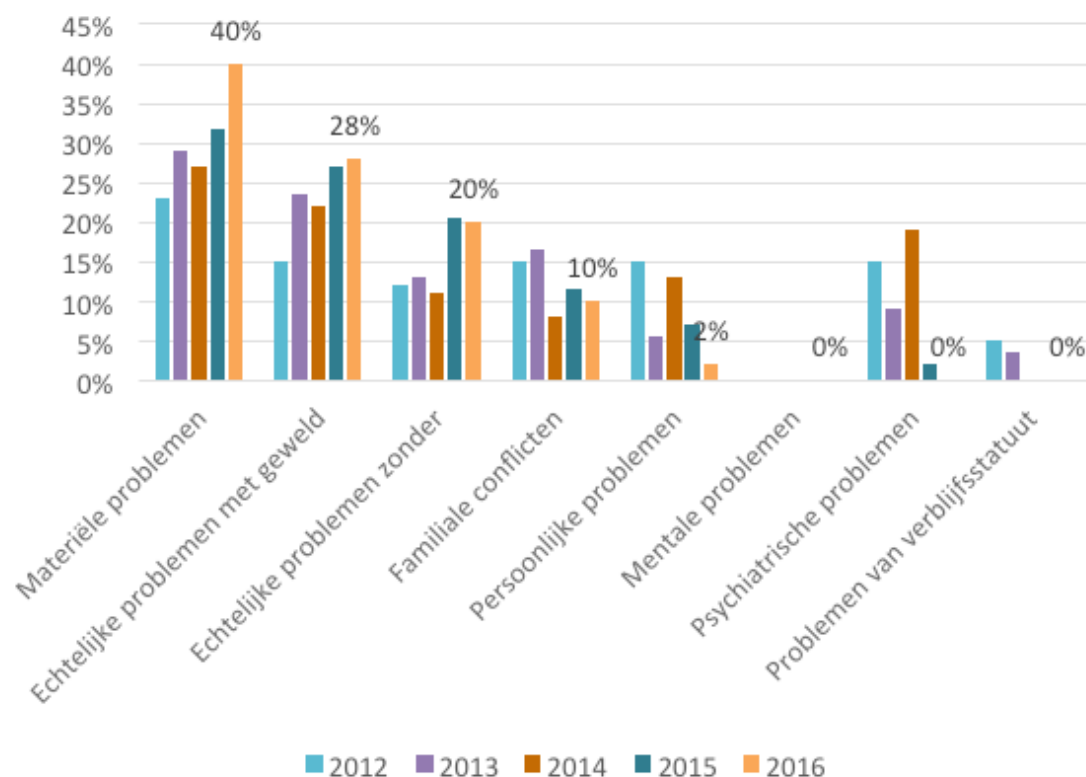
De categorie mentale problemen (0%) betrof in vorige jaren bv. mensen met een mentale handicap die gedurende een lange periode alleen woonden maar die, ten gevolge van nieuwe omstandigheden, geconfronteerd worden met hun beperktheden. **Dit jaar heeft TALITA een vrouw onthaald met een mentale beperking.** Deze laatste zag deze beperking niet als hoofdproblematiek en staat daarom niet in die categorie onderverdeeld.

De psychiatrische problemen (0%) betreffen vrouwen met psychiatrische diagnoses of vrouwen met verslavingsproblematieken (alcohol, drugs of medicatie of aan verschillende substanties tegelijk). Geen enkele vrouw heeft deze problematiek bij aankomst benoemd. **Nochtans heeft TALITA in de loop van dit jaar 4 vrouwen opgevangen waarvoor een psychiatrische diagnose of opvolging lopende was. Bij 2 andere vrouwen was er volgens het team ook een vermoedelijke psychiatrische problematiek. Tenslotte, waren 2 van deze vrouwen, die een psychiatrische diagnose hadden of waar we dit van vermoeden, ook verslaafd aan medicatie of aan alcohol.**

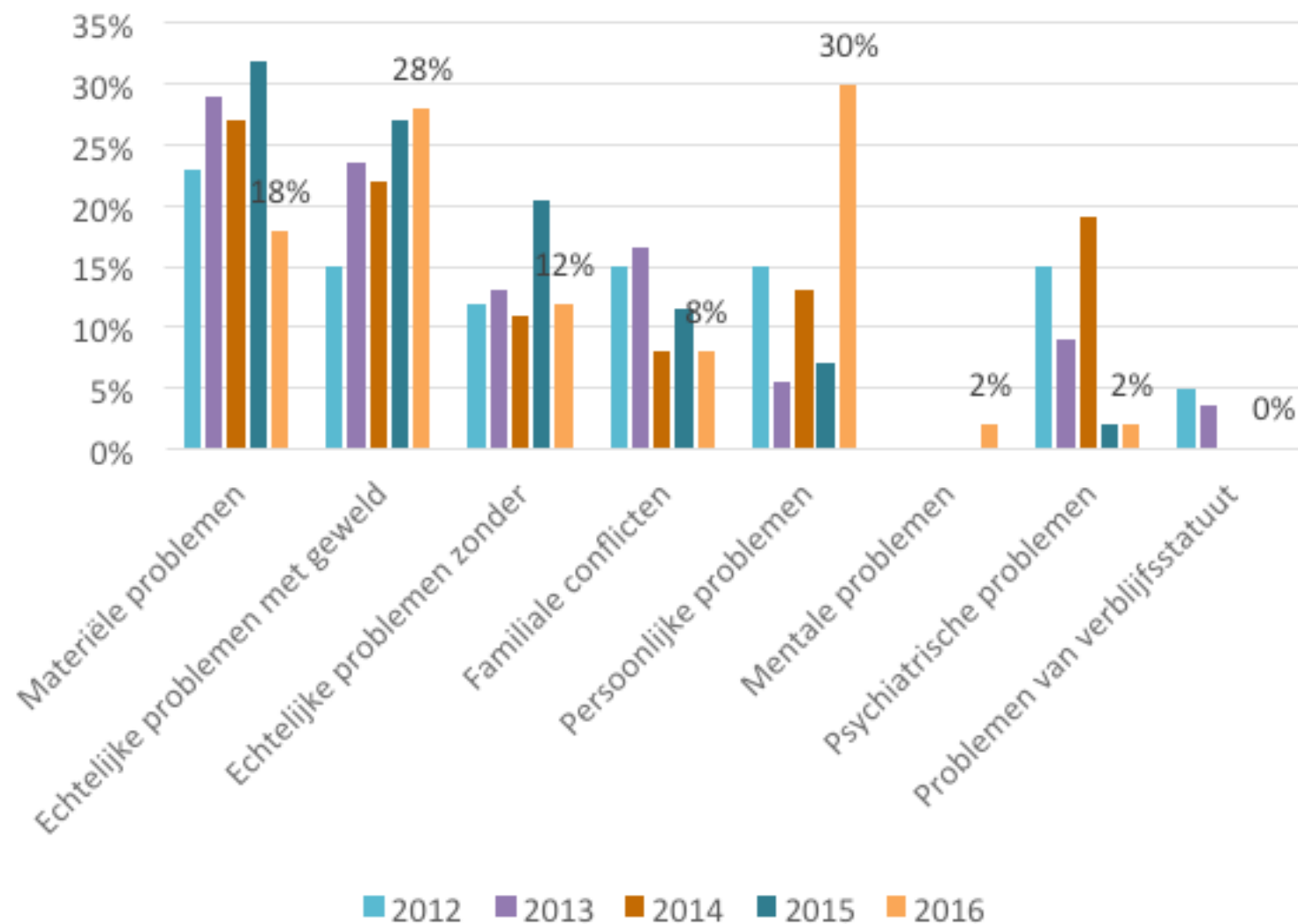
De problemen met de verblijfsvergunning gingen in vorige jaren vooral over precare verblijfsstatuten van Europese families en gevallen van mensenhandel. Dit jaar heeft TALITA talrijke families onthaald die hun

Belgische verblijfsvergunning dreigden te verliezen. Nochtans was hun hoofdproblematiek een echtelijk conflict (vaak met geweld) waardoor zij niet zijn opgenomen in de statistieken van problemen met het verblijfsrecht, maar wel in de cijfers voor «echtelijke problematiek».

Problematieken zoals gemeld door de vrouwen bij hun aankomst

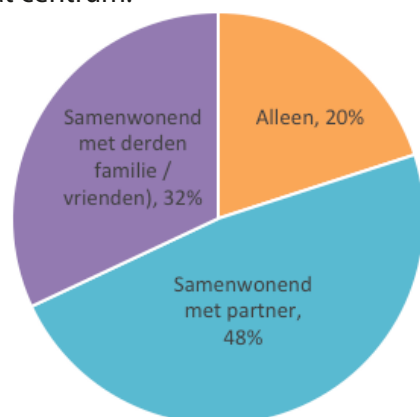

Problematieken geconstateerd door het sociale team gedurende het verblijf

Leefsituatie voor de hulpvraag

Deze statistieken geven de verschillende situaties weer waarin de opgevangen vrouwen zich bevonden voor ze hulp vroegen binnen de thuislozensector. Indien ze vóór TALITA in een ander opvangcentrum of in crisisopvang verbleven, gaat het om de situatie waarin ze zich bevonden vóór hun verblijf in dat centrum.

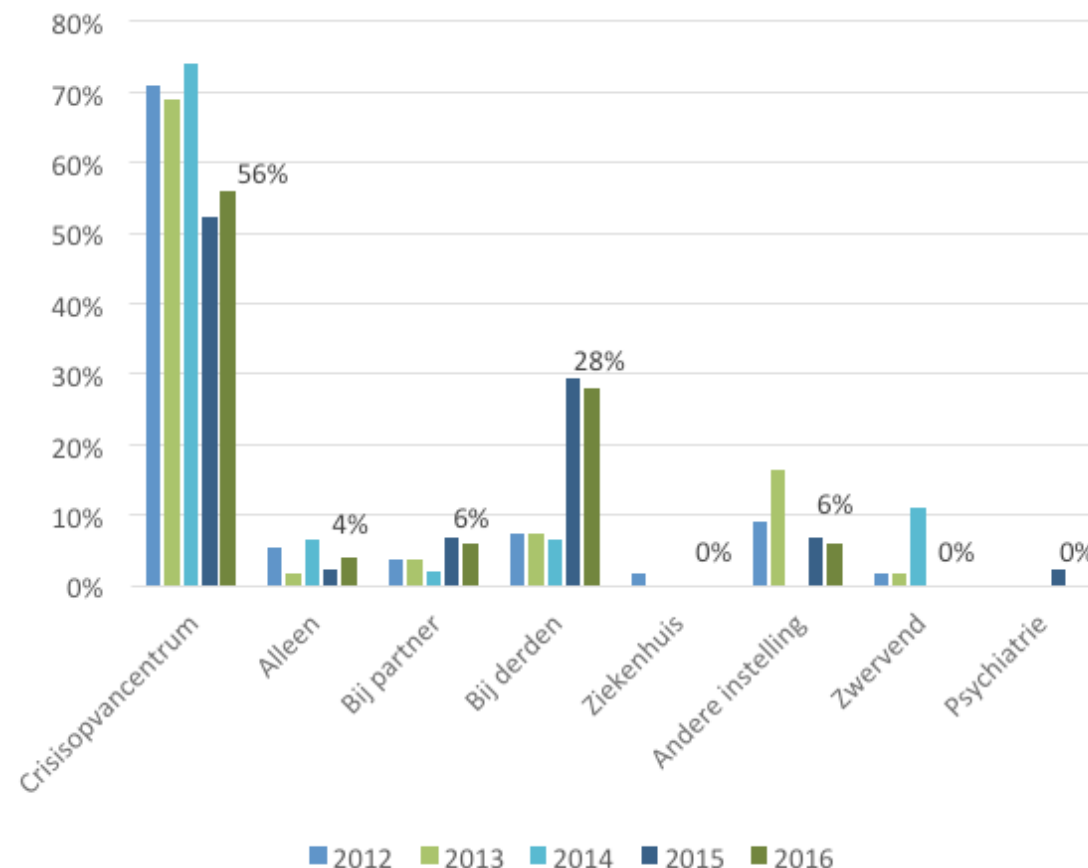

6 van de 10 vrouwen die «alleen» woonden leefden met haar kind(eren).

14 van de 24 «samenwonende» vrouwen woonden samen met de wettelijke echtgenoot. 10 woonden samen met een partner maar behielden hun burgerlijke stand van «alleenstaande».

16 anderen woonden «samen met derden» (waarvan 9 met familieleden (zoon of dochter, zus of broer, ouders of grootouders) en 7 met vrienden).

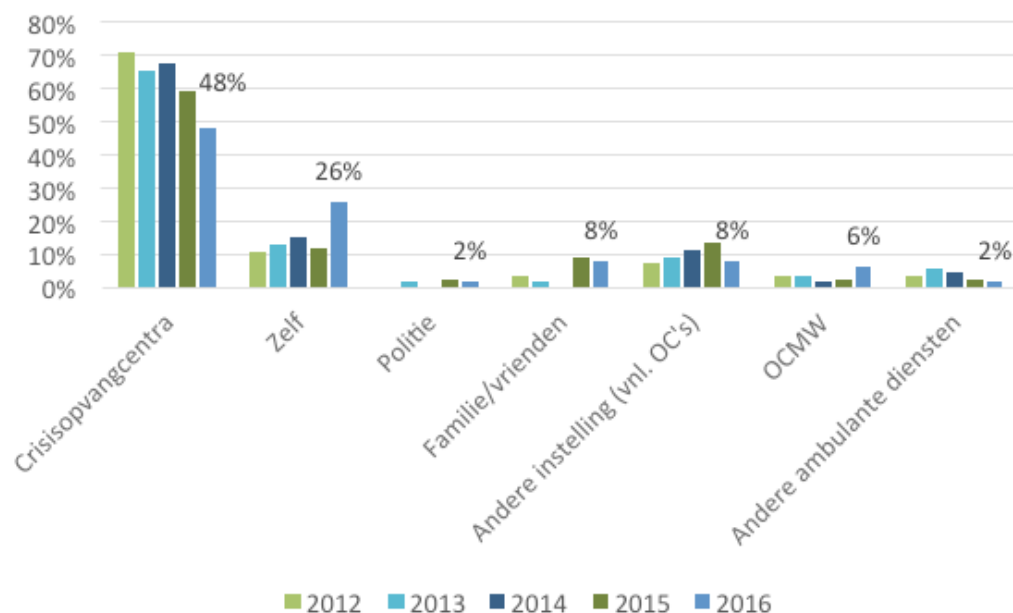
Verblijfplaats (net voor opvang in TALITA)

Doorverwijzende instantie

Bijna de helft van de opgevangen vrouwen (48%) werd naar TALITA doorverwezen door een crisisopvangcentrum (zoals Ariane of crisisopvang van Halle of Turnhout of door de SamuSocial). De meeste verbleven daar dan ook voor zij in TALITA aankwamen. Op deze manier functioneert het crisisopvangcentrum als overgang wanneer men op korte termijn onmiddellijk opvang nodig heeft, om nadien op lange termijn meer structureel aan zijn situatie te werken.

De vrouwen die zelf hun aanvraag (telefonisch) deden verbleven, voor hun opname in TALITA, alleen (2), bij hun partner (1), bij derden (4), in de gevangenis (1), in een huis voor moeder en kind (1) of in een noodopvang (3).

Andere opvanghuizen in het verleden

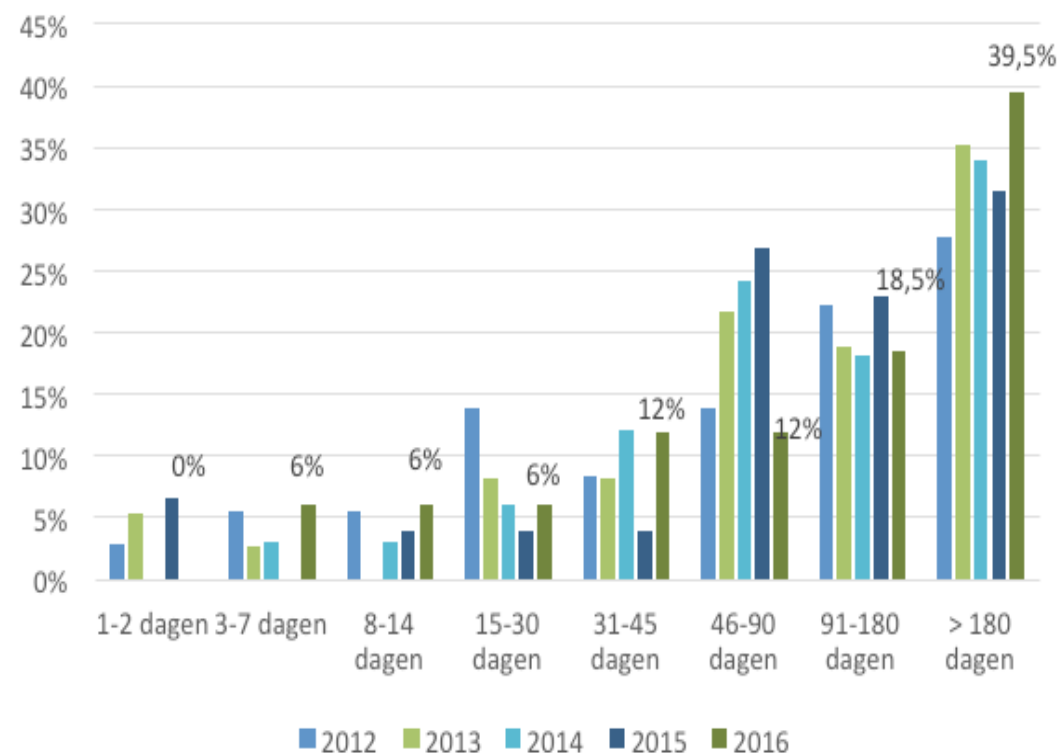
30% van de bewoners verbleven voor hun huidige verblijf in de thuislozensector nooit in een opvanghuis of in een crisisopvangcentrum.

Twee vrouwen verbleven een tweede maal in TALITA. Deze twee vrouwen hadden of een psychiatrische problematiek, of een persoonlijke problematiek (een kwetsbaarheid/crisis van voorbijgaande aard of een structureel chaotisch levensparcours). Ex-bewoners die eerder al in TALITA verbleven worden makkelijk opnieuw opgenomen zodat er binnen de begeleiding zaken voortgezet kunnen worden.

Verblijfsduur

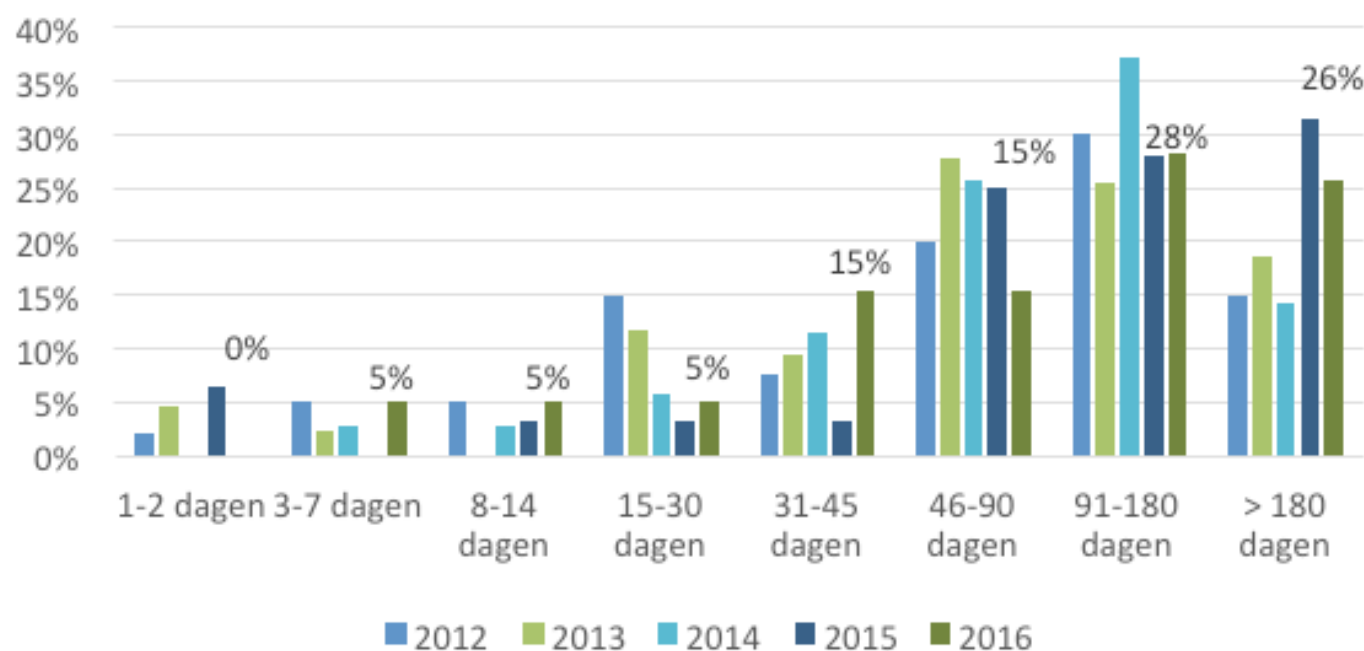
Verblijfsduur: Totale capaciteit

De eerste tabel geeft de totale verblijfsduur van de bewoners in TALITA weer (verblijf in de gemeenschappelijke opvang die voor sommigen gevolgd wordt door een verblijf in de gedifferentieerde opvang).

17 volwassen vrouwen die voor 31/12/2016 werden opgevangen en nog op 01/01/2017 in TALITA verblijven, worden niet opgenomen in deze statistieken.

Verblijfsduur: Gemeenschappelijk opvang

10 volwassen vrouwen die voor 31/12/2016 werden opgevangen en nog op 01/01/2017 in TALITA verblijven, worden niet opgenomen in deze statistieken.

De voornaamste oorzaak van de lange verblijven is de moeilijkheid om een degelijke woonst te vinden aan een betaalbare prijs.

Een groot aantal bewoonsters komt in TALITA toe in een zeer kwetsbare situatie zowel op sociaal als relationeel gebied. Ze hebben veel begeleiding en ondersteuning nodig tijdens hun verblijf in TALITA, maar ook dikwijls na het verblijf. De cijfergegevens hebben betrekking op het verblijf in het opvanghuis maar wij durven te stellen dat een groeiend aantal personen gemiddeld 4 maanden nodig heeft na het verblijf om op zijn plooien te komen. De administratieve kopzorgen en de praktische (en materiële) organisatie vergt veel coördinatie. Wij vragen dat deze fase van nazorg na het verblijf in een onthaalhuis erkend en gesubsidieerd wordt zodat preventief en proactief herval kan vermeden worden.

We komen tot de algemene vaststelling dat echtelijke en familiale conflicten leiden tot een langere verblijfsduur wegens het trauma dat het jarenlange geweld met zich meebrengt maar ook het feit dat men ten laste was van een partner of familielid en nu alles voor het eerst zelf moet doen. Het effect op het welzijn van de kinderen, ten gevolge van de conflicten in het gezin, maar ook de impact van het moeten verlaten van de gezinswoning, zijn niet te onderschatten.

Personen met problemen gelinkt aan een ontregeld leven (bijvoorbeeld door verslaving of een geestelijke aandoening), verblijven over het algemeen minder lang. Hieraan wensen wij aandacht te blijven schenken maar noodzakelijkerwijs in samenwerking met aanverwante sectoren (geestelijke gezondheidszorg en sector voor gehandicapten).

Externe begeleiding

35 vrouwen (70%) genoten een bijkomende begeleiding buitenshuis met diensten waarmee wij overleg pleegden om de situatie van de vrouw/familie te verbeteren. Deze diensten betrof preventiediensten voor huiselijk geweld, schuldbemiddelingsdiensten, diensten voor opvoedingsondersteuning in het kader van de moeder-kind relatie, verschillende diensten voor geestelijke gezondheidszorg, dagcentra (Hobo, specifiek voor de zoektocht naar een opleiding of werk), ambulante diensten of algemene sociale diensten.

Vorming

7 van de 50 opgevangen vrouwen (14%) hebben of hun middelbare (ASO) studies (1) of een vorming (administratie, kinderverzorgster) (2) voortgezet, of hebben (4) een taalopleiding (Frans en Nederlands) of de examencommissie gestart tijdens hun verblijf in TALITA in 2016.

Bestemming na het verblijf in TALITA

58% van de opgevangen vrouwen gaat alleen wonen. 5 vrouwen van de 17 vonden een woning via een sociaal verhuurkantoor (4) of trok in een sociale woning (1).

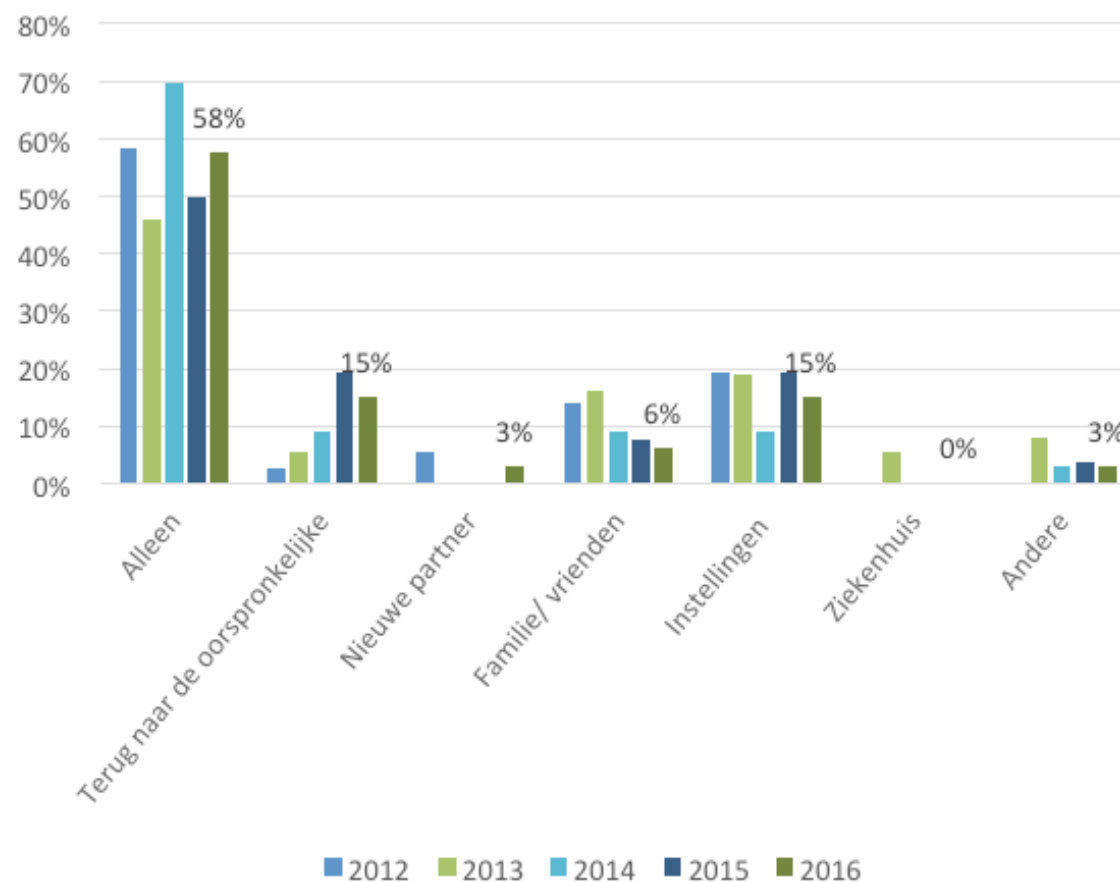
15% keert terug naar de oorspronkelijke situatie. Het gaat over vrouwen opgevangen ten gevolge van echtelijke problemen.

6% vindt opvang bij familie of vrienden in afwachting van het vinden van een woning.

15 % is doorverwezen naar een andere instelling uit de

thuislozensector (doorverwijzing naar onthaalhuizen voor moeder en kind (1), naar andere onthaalhuizen ten gevolge van een lang verblijf (tussen 9 en 18 maanden) (2) of naar gemengde opvanghuizen (voor mannen en vrouwen) voor bewoners die als koppel met hun partner een plek zochten (2).

Van 3% van de bewoonsters kennen we hun bestemming niet.

GEGEVENS OVER DE OPGEVANGEN KINDEREN

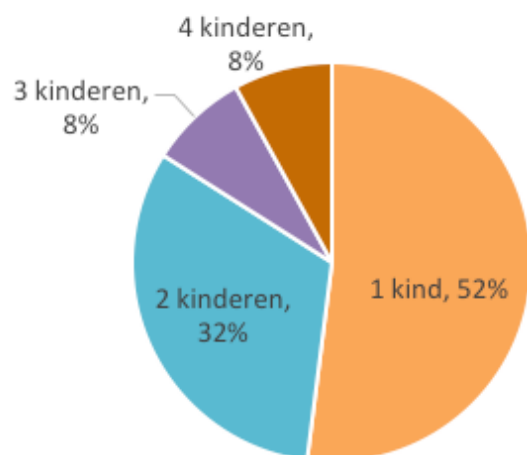
Van de 47 kinderen die verbleven in TALITA, bleven 16 in contact met hun vader.

Gesprekken tijdens het verblijf in TALITA hebben 13 kinderen de mogelijkheid gegeven om terug contact te hebben met hun papa. Voor 2 andere kinderen hebben een beslissing door de rechter (« dringende en voorlopige maatregelen ») of andere bemiddelingen een contact met hun papa weer mogelijk gemaakt.

Bij 15 kinderen is er geen contact met hun vaders. Het belang ervan en de mogelijkheden werden wel besproken.

De papa's van 3 kinderen waren overleden.

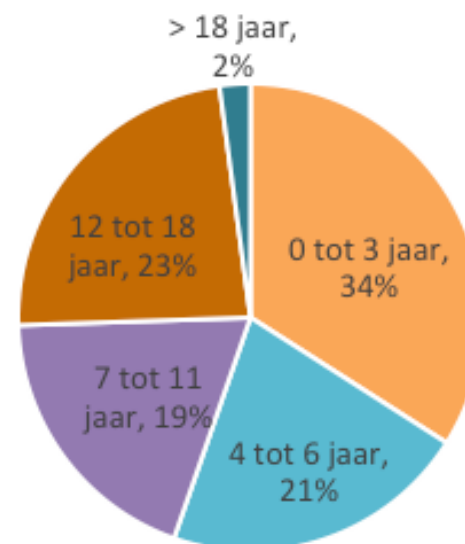
Samenstelling van de opgevangen gezinnen

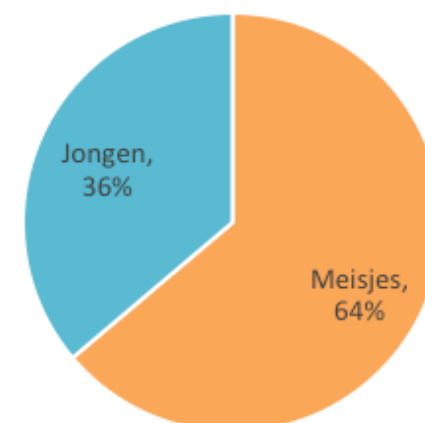
De cijfers zijn bepaald door de beschikbare bedden in elke kamer in TALITA.

Wij bieden 1 kamer aan voor grote gezinnen (mama + maximum 5 kinderen), 4 kamers voor gezinnen met 1 à 2 kinderen en 6 kamers voor alleenstaande vrouwen.

Leeftijd van de kinderen

Geslacht van de opgevangen kinderen

TALITA'S PROJECTEN

29 Moeder & kind
30 Gespreksgroep
33 Bijlage

MOEDER & KIND

De ondersteuning aangeboden aan ouder(s) wordt gekenmerkt door samenwerking. Het erkennen en valoriseren van het potentieel aanwezig in de ouder is hier van essentieel belang om terug greep te krijgen op het eigen leven.

De aangeboden opvoedingsondersteuning kan zich vertalen in heel concrete rituelen in het dagelijkse gezinsleven zoals het wijzen op het belang van een ontbijt, het bewust maken van de positieve invloed van spelen op de persoonlijke ontwikkeling en relationele competenties van het kind, het recht van het kind op een zinvolle vrijetijdsbesteding.

Het onthaal van het kind definieert zich in tijd en ruimte: tijd en ruimte waar geluisterd wordt naar het kind, waar expressie en uitwisseling met het sociale team en het gezin plaatsvindt of simpelweg een plaats om tot rust te komen.

Ons werk evolueert constant naargelang het profiel van de families en de dagelijkse problemen die zich aanbieden. Over de jaren heen stimuleren ze ons om onze educatieve aanpak te versterken en te ontwikkelen: het individueel gesprek, de permanentie van woensdag namiddag, de vergadering met de kinderen, deze met de mama's, de pedagogische en ontspannende uitstappen en zo verder dragen hiertoe bij.

We hebben aandacht voor de specifieke situatie van elk kind, rekening houdend met de familiale context en factoren die het welzijn van het kind afremmen zoals een (v)chtscheiding, overmatige schuldenlast, algemene instabiliteit, institutionalisering, parentificatie van jonge kinderen en/of adolescenten, toeschouwer en/of slachtoffer zijn van familiaal geweld. Betreffende de laatst vermelde problematiek, is het belangrijk beide ouders te mobiliseren om angsten en vragen van het kind te kunnen plaatsen. Daarom proberen we altijd ook de vader te betrekken. Dit gebeurt in stappen gezien de soms nog aanwezige conflictueuze relatie tussen beide ouders.

De mobilisatie van de twee ouders, in de mate van het mogelijke, is zonder twijfel een mijlpaal bij het verminderen van de angst en de vragen die

kinderen zich stellen rond een echtscheiding. Daarom is het van het grootste belang om ook de papa te betrekken bij dit aangepaste proces, zeker gezien de soms conflictueuze relatie tussen de ouders.

In 2016, heeft ons sociale team meerdere malen gewerkt met kinderen die een begeleiding door bijzondere jeugdzorg of jeugdbescherming (SAJ of SPJ) genoten.

Jammer genoeg constateerden wij een nijpend gebrek aan plaatsen in diensten voor integrale jeugdzorg, voornamelijk in de SAIE (Services d'Aide et d'Interventions Educatives) en andere ambulante begeleidingsdiensten voor gezinnen. Hierdoor waren de wachttijden soms bijzonder lang voor een begeleiding opgestart kon worden door deze diensten. Bovendien misten we soms de nodige informatie om de begeleiding door SAJ of SPJ van de opgevangen kinderen efficiënt te laten verlopen.

Bewust van de enorme werkdruk in deze diensten en overtuigd van het belang van samenwerking tussen ons opvanghuis en SAJ/SPJ, blijven wij vragende partij voor een verdere uitwisseling, opgestart in 2015, met SAJ alsook voor een sterke samenwerking met SPJ.

GESPREKSGROEP

Zij, alleen of vergezeld van haar kinderen, komt aan in TALITA. Opeens wordt ze deel van een gemeenschap van vrouwen en kinderen. Het is het begin van een ervaring vol emoties en boordevol vragen over het heden en de toekomst.

Het « Espace Parole » (Gespreksgroep) van TALITA is een gelegenheid om emoties, ideeën, weetjes en vragen over het groepsleven uit te wisselen. De verschillende levensdomeinen kunnen aan bod komen: gezondheid, financiën, relaties, huisvesting, emotioneel welbevinden, ...

Deze samenkomst kan verschillende vormen aannemen, afhankelijk van de invulling en de beleving van de aanwezigen. Het definiëren zou beperkend werken en aan creativiteit zijn nu eenmaal geen grenzen. Desondanks willen wij u in enkele woorden het project voorstellen, dat in 2004 in TALITA van start ging.

Echange (uitwisseling)

Het doel van de bijeenkomst is uitwisselen van een mening, een gevoel, een vraag en of informatie over een thema gekozen door de groep vrouwen en/of de sociaal werkers van TALITA. Bij deze uitwisseling wordt belang gehecht aan het kunnen delen van eigen ervaringen en te luisteren naar wat anderen met de groep delen.

Soirée (avond)

Één keer per maand, na de maaltijd, na de afwas, als de kinderen naar bed zijn, vind het moment van ontmoeting plaats in de woonkamer. In de gezelligheid van het kaarslicht en met de smaak van chocolade, bespreken de bewoners van TALITA hun ervaring met het thema.

Participation (deelname)

Elke bewoner wordt uitgenodigd om deel te nemen aan deze avond waar ook de sociaal werkers en externen aanwezig zijn voor een uitwisseling rond een bepaald thema.

Action (actie)

Iedereen is meester over zijn eigen beslissingen. Een gesprek kan leiden tot actie, actie kan leiden tot een gesprek. Reflectie over dit gesprek kan onze toekomst, onze keuzes op een positieve manier beïnvloeden. Ideeën, informatie en het delen van gevoelens kunnen ons voorbereiden op actie en ons wapenen met de nodige tools. Het delen van ideeën, stimuleert de ontwikkeling van gedachten. Mensen zijn de architecten van hun leven!

Communication (communicatie)

Iedere persoon kent zijn eigen levensweg. Iedereen vervult rollen in de samenleving. Iedereen heeft hierop zijn eigen kijk. Waarom dan deze waarnemingen, bevindingen niet onder woorden brengen? Zoektocht naar huisvesting, gezonde voeding, geweldloze communicatie, leven in TALITA, emoties, welzijn, theatertherapie, zelfverdediging, ... Dit zijn enkele voorbeelden van thema's die aan bod zijn gekomen door onder andere diverse externen, waaronder: Vzw Bravvo, Samenlevingsopbouw Brussel, Dokter Dominique Daniel, Vzw Garance, Nathalie Wegnez (actrice), SVK Habitat et Rénovation,

Espace (ruimte)

Een ruimte, een specifieke ruimte, een gemeenschappelijke ruimte, een ruimte van gezelligheid, waar het woord vrij, spontaan en uniek is. De gespreksgroep is een moment van overleg tussen de sociaal werkers en de vrouwen die verblijven in TALITA. De vrouwen delen hun gevoelens, vaststellingen en ervaringen over hun verblijf. Enerzijds zijn de sociaal werkers een luisterend oor ten aanzien van de manier waarop het groepsleven wordt ervaren. Anderzijds staan de vrouwen open voor de informatie gegeven door de sociaal werkers. Het dagelijks leven in TALITA wordt besproken zodat iedereen gerespecteerd wordt in zijn rol.

Parole (woord)

Het woord nemen is niet altijd en niet voor iedereen even eenvoudig. Deze gespreksgroepen trachten de vrouwen aan te moedigen het woord te nemen en hun mening en ritme te respecteren en te waarderen. Het is een manier om bewust om te gaan met vrije meningsuiting, en met stiltes.

Animation (animatie)

Een sociaal werker animeert de samenkomst en geeft iedereen de mogelijkheid zich te uiten, zijn mening te delen. Hij neemt deel aan het debat en bewaakt een respectvolle en gezellige sfeer.

Rompre la routine (routine doorbreken)

Loskomen van de routine van de verschillende socio-administratieve stappen. Tot rust komen, de tijd nemen samen een avond door te brengen bieden de mogelijkheid ideeën te horen en te delen. Zich simpelweg herkent en begrepen voelen. Weten dat het een avond is die aan vrouwen toegewijd is.

Ouverture (openheid)

De gespreksgroep is een moment van openheid tegenover zichzelf, de groep en de samenleving. Vandaar dat aan volgende punten belang wordt gehecht:

- Ieders mening respecteren,
- Niemand onderbreken,
- Spreken vanuit de ik-persoon, in plaats van de jij-vorm,
- Alles wat in groep besproken wordt, blijft in de groep.

Langage (taal)

Verskillende communicatiemiddelen worden gehanteerd, waaronder:

- Verbale taal,
- Lichaamstaal,
- Geschreven taal,
- Afbeeldingen en
- Voorwerpen.

Uiteindelijk vindt de mens altijd een manier om te communiceren en in interactie te treden met anderen.

Entraide (solidariteit)

Solidariteit is ruimschoots aanwezig in TALITA. Het leven in een gemeenschap is niet steeds eenvoudig, maar het systeem van solidariteit herkent ieder in zijn vaardigheden, kwaliteiten en krachten. Tijdens de gespreksgroepen worden hun kwaliteiten en sterktes onderlijnd en worden hindernissen en beperkingen besproken.

Dodelijk partnergeweld: de lacunes in het systeem

Jaarlijks komen er in België 162 voornamelijk vrouwen om door partnergeweld en zijn er 40.000 aangiften. En dat is maar het topje van de ijsberg. Hoe komt het dat er militairen in onze straten staan en er huiszoekingen plaatsvinden op zoek naar terroristen, maar dat er niet meer moeite wordt gedaan voor de preventie van partnergeweld vraagt psychologe Mara De Belder zich af?

Mara De Belder

donderdag 27 oktober 2016

Op het einde van vorige zomer overleed Thlari R., een vrouw van 33, aan partnergeweld. Ze werd door haar ex neergestoken op straat, op klaarlichte dag, voor de ogen van hun kinderen. Velen waren geschokt, verschillende sociale organisaties en opvangthuizen bundelden hun krachten om dit afschuwelijke voorval aan te kaarten en aan te klagen.

Dodelijk partnergeweld

Maar de moord werd behandeld als een fait divers, en niet meer. Een krantenkop luidde: "Dodelijk partnergeweld is moeilijk te voorkomen." Er werd niet verder ingegaan op de achterliggende oorzaken, hoe dit voorkomen had kunnen worden, en welke fouten in het systeem zo'n tragedie mogelijk maken. Sta me toe dit wel te doen.

Thlari R. had al meerdere malen haar thuis verlaten met haar kinderen. Ze diende talloze klachten in tegen haar gewelddadige man, die haar om de haverklap bedreigde met de dood. Het geweld was al meer dan vier jaar bezig, maar haar klachten werden niet serieus genomen.

Eenmaal zette de politie haar thuis terug af, nadat zij een klacht had ingediend op het commissariaat. Een andere keer zag de politie het partnergeweld met eigen ogen aan. Toen kwamen ze (gelukkig) tussenbeide, brachten de vrouw naar het ziekenhuis en lieten de man thuis achter.

Na de ongelukkige dood van deze vrouw, eind vorige zomer, reageerde het parket met "We beschikken niet over een glazen bol". Waren de talloze klachten dan niet genoeg? De politie of het gerecht had veel eerder kunnen en moeten ingrijpen, dan had niet alleen deze vrouw nog geleefd, maar hadden ook haar kinderen aan hun afschuwelijk lot kunnen ontkomen. De oudste van de kinderen die de gewelddaad als getuige meemaakte is amper vijf jaar, en heeft een grote kans om voor het leven getraumatiseerd te zijn.

Eerste lacune in het systeem: daderhulpverlening

Voor het stelen van een gsm vlieg je de bak in, maar als je je vrouw in het ziekenhuis slaat, wordt er niet ingegrepen. Er bestaat wel hulpverlening voor daders van partnergeweld, maar die is puur op vrijwillige basis. Daderhulpverlening zou meer van dwingende aard moeten zijn, in plaats van te wachten tot de rechtbank ingrijpt, want dan is het meestal toch al te laat. Meer investeren in daderhulpverlening, zou meer crisissituaties kunnen voorkomen.

Tweede lacune in het systeem: vreemdelingenrecht

Een andere fout in het systeem heeft te maken met vreemdelingenrecht. Thlari R. had namelijk een verblijfskaart op basis van gezinshereniging, maar haar huwelijk werd niet erkend door de Dienst Vreemdelingenzaken. Volgens hen ging het om een schijnhuwelijk.

Geen Belgische nationaliteit heeft als gevolg geen financiële hulp bij het OCMW. En dat financieel dwijtje van het OCMW had haar situatie nu net kunnen vergemakkelijken. Een aanpassing in de wetgeving van het OCMW met het oog op slachtoffers van partnergeweld, kan een belangrijke hulp zijn in de preventie van dergelijke situaties.

Daarnaast is er ook de procedure voor een humanitaire regularisatie, maar die duurt zo lang dat deze ook voor Thlari R. geen oplossing bood. Uiteindelijk wou de vrouw wel terugkeren naar Marokko, omdat ze maar niet geregulariseerd raakte, maar ook uit angst voor wat haar ex haar zou kunnen aandoen. Maar meneer gaf geen toestemming om de kinderen mee te nemen, dus kon zij ook niet vertrekken.

De link tussen partnergeweld en vreemdelingenrecht moet vaker gemaakt worden. Vanwege de precare situatie van de vrouw, en haar letterlijke afhankelijkheid van haar man, komt partnergeweld in gezinnen met gezinshereniging immers relatief veel voor. Des te moeilijker is het voor de vrouw in kwestie om haar man te verlaten. Je moet namelijk minstens drie jaar samenwonen vooraleer je recht hebt op een wettig verblijfsstatuut.

Jaarlijks zijn er 40.000 aangiften van partnergeweld bij de Belgische politie. En dat is maar het topje van de ijsberg. De stap om een aangifte doen, en zeker om een klacht in te dienen, is heel groot.

Sinds het Nationaal Veiligheidsplan van 2015 beschouwt de politie partnergeweld niet langer als een prioriteit. Naar de reden hiervoor is het gissen.

In 2013 kwamen in België 162 mensen (voornamelijk vrouwen) om door partnergeweld. Dat cijfer is sindsdien stabiel gebleven. Hoe komt het dat er wel militairen in onze straten staan en er huiszoeken plaatsvinden op zoek naar terroristen, maar dat er niet meer moeite wordt gedaan voor de preventie van partnergeweld?

En dit terwijl partnergeweld veel meer slachtoffers maakt. Of is een (vrouwen)leven zo onbelangrijk? En zeker als ze van migrantenafkomst is? Is het onderzoek om na te gaan of het een schijnhuwelijk is belangrijker dan het onderzoek om na te gaan of er sprake is van partnergeweld? Kortom, is het bezit van een geldig identiteitsbewijs belangrijker dan het recht op leven?

Laten we partnergeweld terug bespreekbaar maken, klachten serieus nemen, en het terug bovenaan op de prioriteitenlijst zetten, om dodelijke slachtoffers te voorkomen. Alsjeblieft.

Mara De Belder (25jaar) is psychologe en werkte in een opvanghuis voor tijdelijk dakloze vrouwen in Brussel. Ze is ook actief in de vrouwenwerking Marianne (PVDA).

Mara De Belder

Dit artikel verscheen op **DeWereldMorgen.be**

Link: <http://www.dewereldmorgen.be/artikel/2016/10/27/dodelijk-partnergeweld-de-lacunes-in-het-systeem>

Deze bijdrage is gelicenseerd onder een Creative Commons Naamsvermelding-NietCommercieel-GeenAfgeleideWerken 2.0 België licentie